ਐੱਮ. ਹਰੀਹਰਸੁਧਨ

ਬਨਾਮ

ਆਰ. ਕਰਮੇਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8069)

ਅਕਤੂਬਰ 17,2019

[ਮੋਹਨ ਐੱਮ. ਸ਼ੰਤਨਗੌਦਰ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਸੀ ਐਕਟ, 1992:

ਐਸ. ਐਸ. 7 , 10 ਅਤੇ 14 ਕੀ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ-ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ - ਐਸ. 14 ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1992-ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ

ਰੱਖਿਆਃ 1. ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪਚਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਏ' ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਕੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਪਚਾਰ ਕਥਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 6] [448-ਈ-ਜੀ; 449-ਬੀ-ਸੀ]

ਧੂਲਾਭਾਈ ਬਨਾਮ. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1968] 3 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 662 - ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ।

2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂਸੰਪਤੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ 1992 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀ. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਪਬਲਿਕ ਸੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1994 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 09.08.1994 ਉੱਤੇ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 09.04.1994 ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੀ. ਓ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਬਰ 1285, ਹੋਮ (ਕੋਰਟ IV) ਮਿਤੀ 24.10.1994 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ। ਏ.ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਨ

ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9] [453-ਬੀ-ਡੀ, ਜੀ]

3. ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਨਿਯਮ ਜਨਤਕ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। [ਪਰਾ 10] [453-H; 454-ਏ]

4. ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 357 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 11]

5. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਸ. 7 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਐਕਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਈ "ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐੱਫ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਖਪਤਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13 ਅਤੇ 14] ਪਾਇਨੀਅਰ ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [2019] 8 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 416; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ। ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਰਤੀ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੋਪ। ਸੁਸਾਇਟੀ (2003) 2 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 412 [2003] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 397; ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ 5 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 110-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

6. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਛਾਵਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਬੀ 10 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14]

7. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਐਕਟ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 15 ਅਤੇ 16]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

1968 (3) ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 662	ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ	ਪੈਰਾ 4.2
[2019] 8 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 416	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 14.1
[2003] 1 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 397	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰੋ	ਪੈਰਾ 14.1
[1995] 5 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 110	'ਤੇ ਨਿਰਭਰ	ਪੈਰਾ 14.2

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਃ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8069 2019 ਵਿੱਚ.

ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਏ. ਐੱਸ. (ਐੱਮ. ਡੀ.) 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 143।

ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਵੀਰਾ ਕਥਿਰਾਵਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡ. , ਮੁਥੂ ਸਰਨ, ਐੱਮ. ਪੀ. ਪਾਰਥੀਬਨ, ਏ. ਐੱਸ. ਵੈਰਾਵਨ, ਹਾਰਦਿਕ ਗੌਤਮ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਜੀ. ਸ਼ਿਵਬਲਾਮੁਰੂਗਨ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਮੋਹਨ ਐੱਮ. ਸ਼ੰਤਨਗੌਦਰ, ਜ

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਏ. ਐੱਸ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਬੀ ਮਿਤੀ 29.03.2019 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਐਮ. ਡੀ.) 2018 ਦਾ ਨੰਬਰ 143 2016 ਦੇ ਓ. ਐੱਸ. ਨੰਬਰ 186 ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਜਵਾਬਦੇਹਇਸ ਵਿੱਚ), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪਹਿਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਮਦੁਰੈ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 03.04.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1992 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨਃ

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਦੁਰਾਈ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਓ.ਐਸ. 2014 ਦਾ ਨੰਬਰ 783 ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੱਕ ਮੁਫਤ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਨਿਰਮਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕੁਝ ਗੁੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮੱਗਰੀ

ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। 2.27 ਲੱਖ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੋਟਲ 'ਤੇ ਪਥਰਾਅ ਕਰਕੇ ਸ਼ੋਅ-ਕੇਸ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਕੇ ਇਸਦੇ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਹੋਟਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਨਕਦੀ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। 1 ਲੱਖ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰੁ. 73,000/- ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਓ.ਐਸ. 2016 ਦੀ 186 ਨੰ

3.2 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਯਾਨੀ ਓ.ਐਸ. 2016 ਦਾ ਨੰਬਰ 186, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਹਰਜਾਨੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 18,28,941/- 9% p.a ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਅਨੁਪਾਤੀ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

3.3 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਯੋਗਤਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੰਦੂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਜੁਆਇੰਡਰ ਲਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਨਿਯਮ, 1994 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਨਿਯਮ") ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਵੀ. ਗਿਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ

ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

4. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ. ਗਿਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ - ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

4.1 ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (4) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲੇਖਾ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਐੱਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 7 (4) ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ CRPC.) ਦੀ ਧਾਰਾ 357 ਦੀ ਲਗਭਗ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਨਕਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।
4.2 ਦੂਜਾ, ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧੁਲਾਭਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, 1968 (3) ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 662।

5. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੋਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨਿਯਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੂਲਾਭਾਈ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਇਹ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐਕਟ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧੂਲਾਭਾਈ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਧੂਲਾਭਾਈ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈਃ

..... (1) <u>ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।</u> ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ

ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ।ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚਸਮਰੱਥਾ ਇੱਕ ਚੁਕਵੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਕੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(7) ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਡੀ (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

6.1 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ' ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜੋ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਕਵਾਂ ਅੰਤਮ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

7. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਛੋਟੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) "ਸੰਪਤੀ" ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੱਲ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੇ) ਅਧੀਨ ਸੂਚੀਬੱਧ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਕੋਈ ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ, ਚਿੰਤਾ, ਜਾਂ ਉੱਦਮ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3,4 ਅਤੇ 5 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

7.1 ਸੈਕਸ਼ਨ 7, ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜੀ ਪ੍ਰਜਨਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈਃ

" 7. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। — (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ -

(ਏ) ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ;

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ;

(ਸੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੜ੍ਹਕ, ਪੁਲ, ਨੇਵੀਗੇਬਲ ਚੈਨਲ ਸਮੇਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕੁਦਰਤੀ ਜਾਂ ਨਕਲੀ।

(2) ਜੇਕਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

(5) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ, ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

(ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

7.2 ਧਾਰਾ 7 (1) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਐੱਫ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੰਡ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5), ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਕੈਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7.2.1 ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਚੀਫ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਘਟੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

7.2.2 ਸੈਕਸ਼ਨ 7(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੋਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ

ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੈ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਗਲੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗੀ।

7.3 ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਬੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਫਿਰਕੂ, ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਨਸਲੀ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕਿਸੇ ਜਲੂਸ, ਅਸੈਂਬਲੀ, ਮੀਟਿੰਗ, ਅੰਦੋਲਨ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

7.4 ਸੈਕਸ਼ਨ 10 (1) ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ((ਏ) ਤੋਂ (ਜੇ) ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (4). ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰੇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜਿਹੇ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

7.5 ਸੈਕਸ਼ਨ 11 (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਦਾਅਵਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1908 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ".) ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਲੈਣ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ,

ਖੋਜ ਐੱਫ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

7.6 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12-ਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ. ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ' ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ। ਧਾਰਾ 13 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

7.7 ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਬੱਚਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ:

" 14. ਬੱਚਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ:ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

7.8 ਧਾਰਾ 15, ਐਕਟ ਦੀ ਆਖਰੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ (ਵਿਨਾਸ਼ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1982 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

8. ਇਹ ਨਿਯਮ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 3 ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਣ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (4) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੇ), ਅਤੇ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 4 ਮਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ, ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ। ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।ਕਾਨੂੰਨ. ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

8.1 ਨਿਯਮ 5 ਤੋਂ 10 ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨਜਾਂਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ, ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ, ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜੇ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ. ਨਿਯਮ 11 ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 12 ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 13 ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਯਾਤਰਾ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਨਿਯਮ 14 ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 15 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਤੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 16 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਿਆਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 17 ਤੋਂ 19 ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਡਾਇਰੀ ਏ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ 20 ਨੂੰ ਜੀ. ਓ. ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਬਰ 1285, ਹੋਮ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਕੋਰਟ IV), ਮਿਤੀ 24.10.1994। ਨਿਯਮ 21, ਆਖਰੀ ਨਿਯਮ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।

9. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ 1992 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ (ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ) ਐਕਟ, 1994 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।09.08.1994 , ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 09.04.1994 ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜੀਓ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਬਰ 1285, ਹੋਮ (ਕੋਰਟ IV) ਮਿਤੀ 24.10.1994 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਡੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨਿਯਮ 3, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਯਮ 4 (1), ਜੋ ਈਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਨਿਯਮ 4 (2) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਿਨਾਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ 4 (3) ਐੱਫ ਜਨਤਕ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਜਿੱਠਦਾ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਐਚ 454 ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਸੰਪਤੀ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

11. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਦੋ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਧਾਰਾ 357 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "1986 ਐਕਟ") ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ

ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।ਉਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮਾ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਉਪਾਅ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਤਸ਼ੱਦਦਪੂਰਨ ਉਪਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ, ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

14. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਸਮਾਨ, 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈਃ

" 3. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ। — ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਨਗੇ।

14.1 ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਪਲਬਧ ਉਪਾਅ ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਈ ਸਮਕਾਲੀ ਉਪਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਪਾਇਨੀਅਰ ਅਰਬਨ ਲੈਂਡ ਐਂਡ ਇਨਫਰਾਸਟ੍ਰਕਚਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 43/2019, 09.08.2019 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫਲੈਟ ਅਲਾਟੀਆਂ ਲਈ ਉਪਚਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1986 ਐਕਟ, ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ (ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ) ਐਕਟ, 2016, ਅਤੇ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਅਤੇ ਦਿਵਾਲੀਆ ਕੋਡ, 2016 ਇਕਸਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ 1986 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਭਾਰਤੀ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੋਪ ਸੋਸਾਇਟੀ, (2003) 2 SCC 412, ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਚਰਚਾ। ਸਾਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ 1986 ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ:

"46. ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਚਾਰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰਕ

53. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੋਰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇਣ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਉਪਾਅ ਹੋਵੇਗਾ।ਅਦਾਲਤ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

14.2 ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਮੈਡੀਕਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ v. ਵੀ. ਪੀ. ਸ਼ਾਂਤਾ, (1995) 6 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 651, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖਪਤਕਾਰ ਮੰਚ ਮੈਡੀਕਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆਃ ਬੀ "

37. ..... ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਖਪਤਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

14.3 ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਐਕਟ, ਡੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਲਾਗੂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ ਸੰਖੇਪ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਐੱਫ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

16. ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧੂਲਾਭਾਈ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ 'ਤੇ, ਸਾਡੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਅਟੱਲ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

17. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਏ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਅਪੀਲਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਸੀ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

18. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਏ. ਐੱਸ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਐੱਮ. ਡੀ.) 2018 ਦਾ 143 ਨੰਬਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate